



Rijksoverheid

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie



 **Beleidskompas**

Wie zijn belanghebbenden en waarom?

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?
Uitkeringsgerechtigden WW en WGA vanaf 60 jaar en 4 maanden en uitvoeringsinstantie UWV.
- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?
Beleidsmakers en UWV.
- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?
UWV is betrokken bij het opstellen van het wetsvoorstel.

1. Wat is het probleem?

Hulpvragen

- a) Wat is het probleem?
Onder de huidige wet zou er vanaf 2026 geen nieuwe instroom meer zijn in de IOW, omdat alleen personen uit de doelgroep die vóór 1 januari 2024 werkloos of gedeeltelijk arbeidsgeschikt worden na afloop van de WW- of WGA-uitkering aansluitend in kunnen stromen in de IOW.
- b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?
De IOW is een tijdelijke regeling. In de huidige regeling staat dat het recht op instroom per 1.1.2024 stopt.
- c) Wat is de omvang van het probleem?
In 2022 waren er circa 4.350 toekenningen voor een nieuwe IOW-uitkering. De totale omvang van de groep IOW-gerechtigden is iets groter, omdat de gemiddelde duur van een IOW-uitkering rond de 70 weken ligt (cijfers UWV, 2022).
- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?
De IOW biedt personen die een uitkering ontvangen op grond van de Werkloosheidswet (WW) of hoofdstuk 7 van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), en die bij aanvang van de werkloosheid 60 jaar en 4 maanden of ouder zijn, inkomensondersteuning op sociaal-minimumniveau (zonder partner- en vermogenstoets) na afloop van de WW of

loongerelateerde WGA-uitkering tot de AOW leeftijd. De IOW is in 2020 geëvalueerd. De werkhervattingskans voor ouderen bleek relatief laag te liggen. Tevens komt naar voren dat in verband met de vermogenstoets slechts een klein deel van de IOW gerechtigden in aanmerking denkt te komen voor een bijstandsuitkering.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Zonder verlenging van de IOW zou deze groep oudere werklozen relatief kort voor hun AOW-pensioen aangewezen zijn op de IOAW of de bijstand, waarbij een eventueel vermogen en/of partnerinkomen moet worden aangesproken.

2. Wat is het beoogde doel?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

Het beleidsdoel is verlengen van het vergroten van de inkomenszekerheid van de doelgroep met 4 jaren.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\) en brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

SDG thema 1 "Geen armoede" en brede welvaart thema 3 "Consumptie en Inkomen".

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

Om de inkomenszekerheid van oudere werklozen ook de komende 4 jaren te vergroten moet worden voorkomen dat deze groep na het bereiken van de maximale WW- of WGA-duur hun vermogen moet aanspreken om tot het bereiken van de pensioenleeftijd in hun levensonderhoud te kunnen voorzien.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Nu de IOW geen vermogenstoets kent, voorziet een verlenging van de regeling in een geschikte beleidsoptie om de inkomenszekerheid van deze groep de komende 4 jaren te vergroten.

- c) Wat is de beleidstheorie per kansrijke beleidsoptie?

Doel van de IOW is om inkomensondersteuning te bieden voor oudere werknemers, die vaak langdurig werkloos zijn. Door het ontbreken van een vermogens- en partnerinkomenstoets in de IOW wordt oudere werklozen inkomenszekerheid geboden.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

De eenmalige verlenging van de IOW zorgt ervoor dat oudere werklozen relatief kort voor hun AOW-pensioen niet aangewezen zijn op de IOAW of de bijstand, waarbij een eventueel vermogen en/of partnerinkomen moet worden aangesproken.

b) Welke verplichte toetsen zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten?

N.v.t.

5. Wat is de voorkeursoptie?

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Dit wetvoorstel regelt de verlenging van de termijn waarbinnen het recht op uitkering op grond van de Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (hierna: IOW) kan ontstaan met 4 jaren.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [Doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- Uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));
- Brede maatschappelijke impact?

Uit de evaluatie van de IOW uit 2020 komt naar voren dat in verband met de vermogenstoets slechts een klein deel van de IOW gerechtigden in aanmerking denkt te komen voor een bijstandsuitkering. De regering acht het niet wenselijk dat deze oudere werklozen kort voor hun AOW-pensioen hun vermogen moeten aanwenden. Met dit doel voor ogen is de IOW doeltreffend.

De verlenging van de IOW is de meest doelmatige optie om een terugval in inkomen voor oudere werklozen te dempen. Allereerst gaat het om een reeds bestaande regeling, waarmee implementatiekosten afwezig zijn.

Daarnaast is de regeling gezien de leeftijdseisen toegespitst op een doelgroep met, als deze eenmaal werkloos wordt, een kwetsbare arbeidsmarktpositie, namelijk personen vanaf 60 jaar en 4 maanden. Tenslotte is de IOW een vangnet op sociaal minimumniveau.

De uitvoerbaarheid ondergaat geen verandering.

c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

Geen.

d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

De Wet IOW is reeds in 2020 geëvalueerd. Ook in de recente periodieke rapportage Werkloosheid Werknemers is de arbeidsmarktpositie van ouderen aan bod gekomen. De komende jaren zal de doorstroom vanuit IOW richting de arbeidsmarkt worden gemonitord. Omdat het gaat om een tijdelijke verlenging van de IOW en gezien de reeds bestaande evaluaties, wordt vooralsnog geen rekening gehouden met een nieuwe evaluatie.